

**University "Ovidius" Constantza
DEPARTMENT OF HISTORY AND POLITICAL SCIENCE
DOCTORAL SCHOOL**

PHD THESIS

**EVOLUTION OF THE TOURISM
ON THE ROMANIAN SEASIDE
(1878 - 1941)**

SUMMARY

**Scientific advisor:
Prof. PhD Valentin CIORBEA**

**PhD Student
Gabriela TĂNASE**

**CONSTANTZA
2012**

Summary

Introduction

Chapter I

CENTRAL AND LOCAL POLICY ON TOURISM DEVELOPMENT ON THE ROMANIAN SEACOAST

I.1. The concern of local authorities for the development of the tourism on the Black Sea coast.

I.2. Central government policy on the development tourism on the Romanian coast.

Chapter II

TOURISTIC ACHIEVEMENTS ON THE ROUMANIAN SEASIDE

II.1. Constantza and Mamaia as tourist resorts.

II.2. Other resorts in Dobrudja: North Eforie, Techirghiol, South Eforie Mangalia, Balchik.

II.3. Resorts in southern Bessarabia: Budachi, Bugaz, Burnas, Tuzla, Şabolat-Serghieşti, Achembet, Zolocari, Saba.

Chapter III

ROMANIAN AND FOREIGN PERSONALITIES ON THE ROUMANIAN SEASIDE

III. 1. Politicians

III. 2. Visitors and leading intellectuals on the sea-coast

III. 3. School of painting in Balchik - mark of the Romanian seaside

III. 4. Celebrities from Dobrudja about the sea-coast

Conclusions

Bibliography

Attachments

The annexation of Dobrudja produces important geopolitical, economic, of identity, social and cultural changes. The conditions created in Dobrudja area after 1878 bind the Romanian authorities to carry out extensive projects aiming radical transformation of the area after the rigors of the Romanian political system. This research is carried out during more than half of a century and is intended as an attempt to investigate how was tourism set up on the Romanian seaside.

The beginning of our research is the year 1878, when Dobrudja was annexed back to the Romanian state and ends in 1941, when Romania entered into the war. We chose as a time limit the year 1941 because the beginning of the war changed radically social conditions and resources needed for our research were not complete.

Tourism on the Romanian seaside has great traditions as we will show into the pages of this thesis. It was organized under the supervision of the Romanian State from the last decade of the nineteenth century, in Constantza and Techirghiol, then North Eforie and South Eforie. These two locations were the first seasonal resorts on the coast, and became famous for their salted waters and the mud of Techirghiol lake. In 1905 Mamaia¹ begins to be organized, which is steadily developing and in a few years became the *Pearl* of Romanian seaside. In the interwar period, those resorts developed appreciably (it adds now, lowly, Mangalia and Balchik), and numerous foreign tourist groups came now.

In this research the procurable documentation for carrying out the work, is reflected in the multitude and variety of bibliographic sources: archives, published documents, memoirs, press² and also encyclopedias, dictionaries, chronologies³, general works⁴, special works⁵.

¹ See, most recently, Maria Comăniță Cica, *Poveștile Mamaiei. Centenarul stațiunii Mamaia. 1905-2005*, Telegraph Publishing House, Constantza, 2005, passim (172 p).

² Constantza County Department of National Archives (hereafter SJAN Constantza) fund Hall of Constantza (1878-1950); Stoica Lascu *Mărturii de epocă privind istoria Dobrogei*, (1878-1947), Volume I (1878-1916), (Museum of National History and Archaeology), ne, Constantza, 1999, Cella Delavrancea *Dintr-un secol de viață*, Eminescu Publishing House, Bucharest, 1987, Mircea Eliade, *Memorii*, Humanitas, Bucharest, 1991.

³ Grigore Gr Dănescu, *Dicționarul geografic, stilistic, economic și istoric al județului Constanța*, Press Basilescu Thoma, București, 1897; xxx *Istoria României în date* Romanian Encyclopedic House, Bucharest, 1971, A. Stotz, *Resorts Map*. The most important details in Annex legend, Cartea Românească Publishing House, Bucharest, 1922.

⁴ xxx *Dobrogea. Cincizeci de ani de viață românească 1878-1928* National Culture, Bucharest, 1928; MD Ionescu, *Dobrogea în pragul veacului al XX-lea* Graphic Workshops IV Socecu, Bucharest, 1904, Adrian Radulescu, Ion Bitoleanu, *History of Dobrudja, Ex Ponto*, Constantza, 1998.

⁵ Constantin Cioroiu Marian Moise *Litoralul românesc la 1900*. Repere istorico-literare., Second Edition, Publishing Europolis, Constantza, 2001; xxx *Coasta de argint a României* Descriptions, cards, notes and

In our approach we have taken an important role to the press assignement⁶, which is a most important documentary source. Different studies⁷ on the Romanian seaside were also a significant source of information.

This work proposes a relevant research on the Romanian seaside tourism development during 1878-1941, based on thematic bibliography, but insisting on the archives. In fact, the main source of this doctoral work is in the archival funds held by the Department of Constanța County for National Archives . We also found original informations at the Service of Ilfov County for National Archives, Service of Central National Archives Bucharest, Service of Bucharest Department for National Archives.

To achieve our approach, we introduced into the first chapter, informations on the policy of local and central authorities on the seaside tourism development. We considered highlighting the concern of local authorities and an analysis of central authorities` policy to carry out major projects and substantial investments in the Black Sea coastal area. Hence, we tried to find and show important archival sources that describe the main tourist services established at the initiative of the authorities. Thus, we presented the tourism infrastructure, the development and modernization of the main tourist attraction areas, we noted the development of recreational establishments, we presented the main regulations and ordinances of the town hall, we analyzed the central government policy on tourism, starting from the Law on Tourism Organization. The legislative framework of the Romanian tourism was provided only in 1936, with the promulgation of the Law on Tourism Organization. After this moment, the Romanian seaside tourism develops because the state has the necessary levers in this field who was at the beginning of its development. This whole chapter called *Local and Central policy on Tourism Development on the Romanian Coast* was divided into two subsections: *Concern of Local Authorities to develop Tourism on the Black Sea Coast* and *Central Policy on Tourism Development on the Romanian Coast*.

memoirs concerning the importance of this coast , Printing *Caragiale*, Bucharest, 1930, George Andronic, Marin Neațu, Adrian Radulescu, Lascu Stoica, *Litoralul românesc al Mării Negre*, House Sport-Tourism Bucharest, 1989; Stoica Lascu, *Repere interbelice ale Constanței și Litoralului românesc*, în *Studii istorice dobrogene* Coordinator: Prof. dr. Dr. Valentin Ciorbea (University "Ovidius" Constantza. Faculty of History. Center for Research in Black Sea Area History and Civilization XIX-XX), Ovidius University Press, Constantza, 2003, pp. 345

⁶ *Coasta de Argint, Dobrogea Jună, Ecoul, Marea Neagră, Revista Băilor, România de la Mare* etc.

⁷ Nicolina Ursu, *Mărturii documentare privind începuturile dezvoltării stațiunilor balneare românești la Marea Neagră*, in *Revista muzeelor și a monumentelor*. Muzee, XXI, no. 10, 1984, pp. 62-70; Vasile Smărăndescu, *Litoralul – un veac de istorie turistică*, în *Magazin istoric*, XXII, no. 5, May 1988, pp. 52-54.

* There are listed just some of our bibliographic sources, as they are listed in the Selected Bibliography.

Besides the mentioned sources we researched archival funds belonging to Constantza Hall, Carmen Sylva Hall, Techirghiol Hall, North Eforie Hall, Mangalia Hall, Constantza Prefecture, in the Ilfov County Department of National Archives, the funds of Balchik Hall, Caliacra Prefecture, funds of Ministry of Public Works / Senior Technical Board, Ministry of Public Works, Ministry of National Propaganda / Propaganda, Royal Cultural Foundation, Ministry of Interior / vol I-1936. These are vitally important historical sources whose analysis led to the formulation of thesis into this chapter.

Between our sources we also include the press of those times, which gave us valuable information. For this first chapter, we used data and assessments from newspapers and magazines like „Universul”, „Voința Dobrogei”, „Monitorul oficial al comunei urbane Constanța”, „Dimineața”, „Dobrogea Jună”, „Dobrogea economică”, „Cuvântul liber”, „Analele Dobrogei”, „Revista Băilor”, „Buletinul Oficial al orașului Techirghiol”, „Gazeta Dobrogei”, „Ecoul”, „Poporul”, „Răsăritul”, „Monitorul Oficial”, „Nistrul”, „România”, „Buletinul Oficiului Național de Turism”, „Albumul Lunei Bucureștilor”.

Important information can be found in the volumes of documents published ⁸- recent research that offer an overview on how the reality of the Romanian seaside was configured in the late nineteenth and early twentieth century⁹.

To fit our theme in local and national history, we used the work *Enciclopedia României*¹⁰ and general works¹¹. Special papers that we used fall into two categories: the first category includes studies, articles, photos dated 1878-1941, and the second consist in contemporaneous studies or articles . The first category¹² is the product of local history

⁸ Virgil Coman Constantin Cheramidoglu, *Constanța-Mărturii documentare*, vol. I *Regulamente ale administrației locale*(1879-1949), Ex Ponto, Constantza, 2012.

⁹ Stoica Lascu, *Mărturii de epocă privind istoria Dobrogei* (1878-1947), Vol I (1878-1916), (Museum of National History and Archaeology), ne, Constantza, 1999.

¹⁰xxx Romanian Encyclopedia, Volume II, National Printing House, Bucharest, 1938, xxx Romanian Encyclopedia, Volume IV, National Printing House, Bucharest, 1943.

¹¹xxx *Dobrogea. Cincizeci de ani de viață românească 1878-1928*, National Culture, Bucharest, 1928; Romulus Seișanu, *Dobrogea, Gurile Dunării și Insula Șerpilor* . Monographic sketch, studies and documents, printing newspapers "universe", Bucharest, 1928, Valentin Ciorbea *Evoluția Dobrogei între 1918-1944*. Contributions to the knowledge of geopolitical issues, economic, demographic, social and political life and military Publisher Ex Ponto, Constantza, 2005 Ciachir Nicolae Gheorghe Bercan *Diplomația europeană în epoca modernă*, Scientific and Encyclopedic Publishing House, Bucharest, 1984, Stevan K. Pavlowitch, *Istoria Balcanilor 1804-1945*, Polirom, Bucharest, 2002, p 184; Stoica Lascu, 1913 - *acțiune energetică a României în sprijinirea asigurării păcii europene și a graniței sale meridionale*, in *România de la Mare*, III, no . 3-4, 1994, pp. 1-4; Stoica Lascu, *Dobrogea de Sud în contextul istoriei poporului și Statului Român*(1913-1940), in *România de la Mare*, III, no. 3-4, 1994, pp. 6-11; Nicolae Iorga, *Războiul nostru în note zilnice 1916-1917*, Vol II, Publishing Ramuri SA Craiova.

¹² C. Huhulescu, *Constanța: ieri, astăzi, mâine*, Printing Workers Associates, Constantza, 1934; Marin Ionescu-Dobrujanu, *Cercetări asupra orașului Constanța*.g eography and history, Printing and Letters

enthusiasts: teachers, professors, civil servants, journalists. We must note that some of these works are subjective, based on personal observations or memories. The second category¹³ is part of the early historiography on the Romanian seaside, the result of outstanding contributions of some historians or memory writers. All this formed the documentary basis of the first chapter, needed to formulate opinions and conclusions.

Fonderia Basilescu Thoma, Bucharest, 1897, Peter Vulcan, Michael Maldarescu *Istoricul oraşului Constanţa*, Printing Aurora, Constantza, 1911, Th. Ionescu, I.N. Duployen, *Constantza and Techirghiol. Illustrated Guide*, Institute of Graphic "Albania", Constantza, 1924, John Adam, *Constanţa pitorească cu împrejurimile ei*. Descriptive guide with illustrations, Minerva Publishing House, Bucharest, 1908; Octav Goruneanu, *O ştiinţă nouă: Urbanismul şi Constanţa din punct de vedere urbanistic*. Conference held on 28 February 1930 at "Mircea", Institute of Graphic Arts of the newspaper Dobrogea Jună, Constantza, 1930, p.22, G. Brătescu, *Constanţa. Consideraţii generale pentru sistematizarea oraşului*, in „Analele Dobrogei”, XX, 1929, p 252, George I. Auneanu, *Amintiri asupra trecutului* Printing Speranta, Constantza, 1937, V. Michael *Staţiunea balneară Tekir-Ghiol*. from "Buletin Sanitar" No. 22, Institute of Graphic Arts Carol Goble, Bucharest, 1907; Octavian Moşescu, *Viitorul Balicului*, in *Poporul*, no. 4, January 30, 1930, L. Mrazec, Marius Sturdza *Regiunea balneară a lacului „Tekirghiol* [Publishing] Scrisul Românesc, Craiova, 1932, C. Budeanu, Alexandrina Petrescu, *Realizări tehnice şi economice în Cadrilaterul dobrogean*, in „Analele Dobrogei”, XIX, Vol III, 1938, pp. 48-49, Sergiu Dumitriu, *Raporturile turistice între Cehoslovacia, Iugoslavia şi România*, in ^{xxx} *Albumul Lunei Bucureştilor. 9 mai-9 iunie 1936*, the official publication of the Municipality of Bucharest, Bucharest, 1936, p 144; T. Don Eforia in *Albumul Lunei Bucureştilor. 9 mai-9 iunie 1936* xxx Bucharest. May 9 to June 9, 1936, the official publication of the Municipality of Bucharest, Bucharest, 1936, p 148.

¹³ Gheorghe Dumitraşcu, Mariana Bălăbănescu, *Implicaţiile economice şi politice ale construirii podului peste Dunăre Feteşti-Cernavodă (1878-1895)*, in „Comunicări de istorie a Dobrogei” (Museum of National History and Archaeology), ne, Constantza, 1980, pp. 112-133, V. Ciorbea *Constantza Port 1896-1996*, Andrei Şaguna Publishing Foundation, Constantza, 1996, pp. 62-75; Idem, *The port of Constantza: 125 years of Roumanian administration: 1878-2003*, in *Studii istorice dobrogene*. Coordinator: Prof. Dr. Valentin Ciorbea (University "Ovidius". Faculty of History. Studies and Research Center of History and Civilisation Black Sea Area XIX-XX), Ed "Ovid" University Press, Constantza, 2003, pp. 114-133; Cioroiu Constantin, Marian Moise *Litoralul românesc la 1900*. Repere istorico-literare, Second Edition, Ed Europolis, Constantza, 2001, Constantin Cioroiu *Ceva despre Constanţa altădată în Litoral*, IX, no. 829, June 7, 1979, p 3; Mariana Cojoc, *Consolidarea malurilor Mării Negre în oraşul Constanţa la sfârşitul secolului XIX*, in „Anuarul Muzeului Marinei Române 2000, volume III, 1, Constanţa, 2001; Doina Păuleanu, *Constanţa. Spectacolul modernităţii târzii 1878-1928*, I-st Volume, Arcade Publishing, Bucharest, 2006, George Dumitraşcu, *Orasul Constanţa (1878-1882)*, Litoral, XIII, no. 1276, July 15, 1983, Constantin M. Boncu, Natalia Boncu, *Constanţa - contribuţii la istoricul oraşului Constantza* -, Litera Publishing, Bucharest, 1979, George Andronicus, Marin Neatu, Adrian Radulescu, Stoica Lascu, *Litoralul românesc al Mării Negre*, Publishing Sport Tourism, Bucharest, 1989, Constantin Cioroiu *Plajele*, in „Litoral”, XVII, no. 1843, September 9, 1988, Stoica Lascu, *Repere interbelice ale Constanţei şi Litoralului românesc*, in *Studii istorice dobrogene* Coordinator: Prof. dr. Dr. Valentin Ciorbea (University "Ovidius". Faculty of History. Studies and Research Center of History and Civilisation of the Black Sea Area XIX-XX), Ed "Ovidius" University Press, Constantza, 2003, pp. 352-360; Maria Comăniţă Cica, *Poveştile Mamaiei. Centenarul staţiunii Mamaia. 1905-2005*, Telegraph Publishing Advertising, Constantza 2005; Sabin Ivan, *Talasoterapia la Mamaia*, Publishing Ex Ponto, Constantza, 2002 Stoica Lascu, Constantin Vitanos *Dimensiuni naţionale în activitatea publică şi ştiinţifică a dobrogenilor Ion Bănescu şi Constantin Brătescu* in Idem (coord.), *Valori ale civilizaţiei româneşti în Dobrogea*, (Pedagogical College Constantin Brătescu and Historical and Cultural Association in Dobrudja the Seaside Romania), ne, Constantza, 1993; Adrian Rădulescu, Stoica Lascu, Puiu Haşotti, *Constantza. City Guide* Publishing Sports Tourism, Bucharest, 1985; Nicolina Mihail-Ursu, *Activitatea lui Ion Bănescu în contextul modernizării Constanţei*, in *Comunicări de istorie a Dobrogei*, Volume I, 1980; Nicolina Ursu, *Din istoricul staţiunii Eforie Nord*, in Litoral XII, no. 1158, June 29, 1982, p 3; Aurelia Lăpuşan, Stefan Lăpuşan, *Techirghiol pentru Europa*, Ed "ALMA", Galaţi, 1999; Aurelia Lăpuşan, Stefan Lăpuşan, *Mangalia în paginile vremii*, Publisher Dobruja, Constantza, 2007; Doina Păuleanu, *Balicul în pictura românească* Publishing ARC 2000, Bucharest, 2003, Ion-Dănuţ Jugănar, *Politici şi strategii în turismul mondial*, Expert Publishing House, Bucharest, 2007.

The second chapter, entitled *Touristic Achievements on the Romanian Seaside* is divided into three parts: *Constantza and Mamaia as Resorts; Other Resorts in Dobruja: North Eforie, Techirghiol, South Eforie, Mangalia, Balchik, Resorts in southern Bessarabia: Budachi, Bugaz, Burnas, Tuzla, Sabol-Serghiești, Achembet, Zolocari, Saba*. In carrying out this chapter we have considered the evolution of tourism achievements: bath establishments, hotels, beaches, casinos, restaurants, entertainment, infrastructure. To create the image of the Romanian seaside tourism, we have considered the analysis of archival documents, the press, published studies. Archival funds that we studied are listed above, but press add a few more titles: „Marea Neagră”, „Marea Noastră”, „Gânduri de la mare”, „Farul”, „Dobrogea Nouă”, „Dacia”, „Dobrogea de Sud”, „Minerva”, „Adevărul”, „Ziarul științelor și al călătoriilor”.. Studies and papers published until 1941¹⁴ gives us valuable information on chapter issues. Recent work¹⁵ brings new information from the researches based on archival sources.

¹⁴ N. Cernat *Tratamentul marin*, Printing Dimitrie Nicolaescu, Constantza, 1909; Marius Țigoiu, *Desvoltarea orașului Constanța*, in Buletinul Societății Regale Române de Geografie tom XLIX, 1930, Emil Țeposu, Liviu Câmpeanu *Apele minerale și stațiunile balneo-climaterice din Ardeal*. The main resorts in the Old Kingdom, Bessarabia and Bukovina, Second Edition, Publishing House "Romanian Life", Bucharest, 1921; Nicol, Michailescu, *Romania Balneaire et Climatique*, Romanian Book, Bucarest, 1926, Ion Simionescu, *Orașe din România*, Publishing House Romanian Book, Bucharest, 1925, xxx *Constanța Perla Mării Negre*, Marvan E. Institute of Graphic Arts, Bucharest, 1931; Tudor Soimaru, *Constantza*. With 40 text figures, Foundation for Literature and Art "King Charles II", Bucharest, 1936, Ionescu M. Dobrogianu, *Tomi-Constantza* Typography Assign Workers, Constantza, 1931, Emil Țeposu, Valeriu Puscariu *România balneară și turistică*, „Cartea Românească, Bucharest, 1932 N. Ulmeanu, *Băile Techirghiol sat*, in Analele Dobrogei I-XII, 1931, George Ulieru, *Lacul Tekirghiol și marea, cu efectele lor tămăduitoare Tekirghiol*, Ed George Vladescu, Delhi Muscel, 1931 D. Frangopol, *Particularitatea nămolului unor lacuri sărate de pe litoralul Mării Negre*, in Analele Dobrogei IV, no. 1, 1923, NG Chernbach *Lacul Techir-Ghiol sau Tuzla-Ghiol și Sanatoriul Maritim pentru scrofuloș*, GA Printing Lazareanu, Bucuresci, 1896 N. Sadoveanu *Dare de seamă asupra sanatoriului maritim și a stabilimentului balnear de la Tekir-Ghiol (Dobrogea) în stagiunea 1899* Typography GA Lazareanu, Bucuresci, 1900, xxx *Prospect al Stațiunii balneare și climaterice Movilă-Techirghiol* Constantza, Socec Graphic Workshops & Co., Bucharest, 1924, Alex. Sidor, *Stațiunea Balneară Tekirghiol* in Revista Băilor, III, no. 23, 1-6 July 1931, pp. 1, 3; Laurenția I. Bacalbașa, *Ce este și ce-ar trebui să fie „Coasta de Argint”*. *Frumusețile și bogățiile Dobrogei, necunoscute și neexploatate*, in Analele Dobrogei, IX, Vol II, 1928, Alexander Lupașcu-Stejar, *Paradisul românesc sau România Mare pitorească* Publishing Printing Independence, Bucharest, 1929, Paul Cretzoiu, *Coasta de argint*, in Ziarul științelor și al călătoriilor XXXVIII, no. 30, July 24, 1934, xxx *Coasta de Argint a României* Descriptions, views, notes and memories concerning the importance of this coast and its value, Typography Caragiale, Bucharest, 1930.

¹⁵ George Erdeli, Aurel Gheorghilaș, *Amenajări turistice*, University Publishing House, Bucharest, 2006; Georgeta Lungu *Începuturile stațiunilor balneare pe malul românesc al Mării Negre*, în „Analele Dobrogei VI, no. 1, 2000, Viorel Lipovan Ovidiu Gabriel, Octavian Nicholas, *Constantza Remember 1895-1945*, Ed Ovidiu University Press, Constantza, 2010, Marian Mosneagu, *Ziua Marinei la români* Publishing National Company Maritime Ports Administration Constantza SA, 2002, Elena Berlescu, *Stațiunile balneare de-a lungul timpului și astăzi*, Medical Publishing House, Bucharest, 1971; Ionescu, Dunăreanu Mihai Cristescu, *Eforie North Eforie South Techirghiol* Tourism Publishing House, Bucharest, 1974; Nicolina Ursu, *Mărturii documentare privind începuturile dezvoltării stațiunilor balneare românești la Marea Neagră*, în „Revista Muzeelor și monumentelor. MuzeeXXI, no. 10, 1984, xxx *Constantza. Monography*. Tourism Sports Publishing, Bucharest, 1980, Aurelia Lăpușan, Ștefan Lăpușan, *Mangalia în paginile vremii*, Publisher Dobruja, Constantza, 2007, Valeriu Georgescu, Stoica Lascu, *Callatis-Mangalia 2500*. Micromonography,

To have the characteristics of a fundamental research we used, in addition to the sources mentioned, the contributions of Professor Ioan Scurtu in *Tratatul de Istorie a Românilor*¹⁶ to have an overview of national tourism. At first tourist achievements were from private initiative, and then from the initiative of local authorities, and later, after 1936, from the initiative of the State. This thesis is based on the analysis and study of bibliographic sources listed above.

The third chapter - *Romanian and Foreign Personalities on the Romanian Coast* - presents the Romanian seaside in terms of those who led this part of the country, through the painters' and visitors' eyes. Here we present assessments about the Coast, in memoirs¹⁷, in various reports¹⁸, from studies¹⁹ of the authorities. The main source of documentation in this chapter consist in memoirs, press²⁰ archives²¹, published documents. Studies²² and essays²³ dedicated to personalities are also a major source of documentation.

f.e, Mangalia, 1995, Constantin Tudor, *Administrația românească în Cadrilater(1913-1940)*, Agora Publishing, Calarasi, 2005

¹⁶ Ioan Scurtu (eds.), *Istoria Românilor . Reunified Romania (1918-1940)*, Volume VIII, Encyclopedic Publishing House, Bucharest, 2003.

¹⁷ H. Sanielevici, *Icoane fugare. Documente omenesti*, Socex & Co., Bucharest, 1921; Barbu Delavrancea, *Șapte zile la Constanța. Note constanțiene. Memoriu „Pro Nasone”*, în *Opere*, Vol VI, Minerva Publishing House, Bucharest, 1970, pp. 113-134; Cella Delavrancea, *Mozaic în timp. Impresii, călătorii, portrete, amintiri* *Mosaic in time*, Eminescu Publishing House, Bucharest, 1973, Mircea Eliade, *Memorii*, Humanitas, Bucharest, 1991; Gala Galaction, *La Mangalia*, in *Opere alese*, Volume I, State Publishing House for Literature and Art, Bucharest, 1959, pp. 312-378; Gala Galaction, *Mangalia*, Publishing House of Schools, Bucharest, 1947; Gala Galaction, *București- Constanța, Un ceas la Techirghiol, Încă o dată la Mangalia*, în *Opere* Travel Notes, Volume III, edition of Theodore Vârcolici, Minerva Publishing House, Bucharest, 1997, pp. 263 -265, 266-268, 269-271, Archiducesa Ileana, Gh D. Mugur, *Constantza*, from *Touristic World*, f.e, f.a, Mircea Stefanescu, *Un dramaturg își amintește*, Eminescu Publishing House, Bucharest, 1980; Balcica Măciucă, *Balchik*, Universal Publishing House, Bucharest, 2001; Balcica Mosescu-Măciucă, *Lucian Grigorescu Meridiane*, Bucharest, 1965, Cecilia Cutescu-Storck, *O viață dăruită artei* Meridiane, Bucharest, 1966, Cecilia Cutescu-Storck, *Fresca unei vieți Bucovina* I.E Torouțiu, Bucharest, 1943, Petre Vulcan, *Ion Bănescu fost primar al orașului Constanța*,., Typography "Aurora", Constantza, 1910, Ionescu-Dobrujanu, *Cum l-am cunoscut pe Eminescu*, Viata Armatei, no . 1, 1999, pp. 8-9. [from Homage Mihai Eminescu, volume by Valerian Petrescu, printing "Universe", Bucharest, 1934].

¹⁸ Scarlat C. Varnav, *Situațiunea Generală a Județului Constanța la începutul anului 1903* Typography "Aurora", Constantza, 1904.

¹⁹ John N. Roman, *Dobrogea și drepturile politice ale locuitorilor ei* Typography "Ovidiu", Constantza, 1905 N. Iorga, *Drepturi naționale și politice ale Românilor în Dobrogea* ne, f.a., Ioan N. Roman *Drepturile sacrificiile și munca noastră în Dobrogea față de pretențiile bulgarilor asupra ei*, Typography "Victoria", Constantza, make, C.D. Pariano, *Dobrogea si Dobrogenii*, Typography "Ovidiu", Constantza, 1905, Octav Goruneanu, *O știință nouă: Urbanismul și Constanța din punct de vedere urbanistic* Conference held on 28 February 1930 at "Mircea cel Bătrân", Graphic Arts Institute of the newspaper "Young Dobruja", Constantza, 1930;

²⁰ *Gânduri de la mare; Dobrogea Jună; Revista Băilor; Voința Dobrogei* etc..

²¹ National Archives of Romania. Service of Central Historical National Archives, Royal Family Fund (Maria), file V/3995 / 1930, f 1, file V/3997 / 1935, f 1.4, file V/4011 / FD, f 1

²² Ion M. Oprea, *Nicolae Titulescu*, Scientific Publishing House, Bucharest, 1966; Raluca Tomi, *Italians in Dobrudja in the Nineteenth and Twentieth Centuries* in Iolanda Țighilui, Marian Cojoc (eds.), *Dobrudja: a cross cultural pool. A multi-ethnic space*, Fortress Publishing House, Târgoviste, 2007; Stoica Lascu, John N. Roman (1866-1931), in "Communications of the history of Dobruja" Constantza, 1980; Stoica Lascu,

Constantin Cioroiu²⁴ wrote about the personalities who came on the Romanian coast during that period and Valentin Borda²⁵ was our source about personalities who have contributed to the development of tourism. For an overview of personalities we searched in various dictionaries, encyclopedias and albums²⁶. The chapter provides a subjective image of the Seaside - a coastline seen by individuals in different poses. Whether they were leaders of pontic cities or artists, writers, scientists, they gave us valuable information about tourism in the years 1878-1941.

The first spa establishments²⁷ were made by the Romanian authorities, the old Ottoman domination didn't do anything to develop the Romanian coast. Thus, Constantza, which, until 1878, was *an agglomeration of cabins with Oriental balconies, ready to collapse*²⁸, has become, thereafter, the first Romanian seaside resort. The city fathers were concerned with modernizing the town, with many initiatives: strengthening the sea shores, improving Elizabeth Avenue, building the Casino, improving the beaches, providing entertainment, setting up various tourism services (music, communal boat, Lifeguard, etc.), making tourism advertising and infrastructure and systematization of Mamaia. Also, nearly the whole coast authorities supported the development of tourism in this part of the country.

Petru Vulcan-animator al vieții spirituale din Dobrogea, in *România de la Mare*, no. 2, 1992, Valentin Ciorbea Marin Ionescu-Dobrogianu, *ofițerul savant* (1866-1938), in "Ex Ponto", II, no. 3 (4), July-September 2004, Constantine Cheramidoglu, *Un primar din Constanța veche*, în *Poliția are impact*, X, no. 106, October 2011.

²³ Mircea Ilie, *Figuri de geologi români*, Scientific Publishing House, Bucharest, 1957; Gh Macovei *O viață de muncă* (Prof. I. Simionescu), print "Romanian Book", Bucharest, 1941; Florica Cruceru, *Artiști dobrogeni* Publishing Muntenia Constantza, 2005 and so on, Virgil Coman, Corina Apostoleanu, *Prefecții Județului Constanța* (1878-1949 and 1990-present). *Fotodocumentary testimonies*, Ex Ponto, Constantza, 2011.

²⁴ Constantin Cioroiu, *Călători la Pontul Euxin*, Publishing House *Sport Turism*, Bucharest 1981.

²⁵ Valentin Borda, *Călători și exploratori români*, Publishing House *Sport-Turism*, Bucharest, 1985.

^{26xxx} *Dicționar de personalități dobrogene*, volume II, Ex Ponto, Constantza, 2005, p. 10; ^{xxx} *Anuarul Presei Române și al Lumei Politice 1926-1927*, VIIth Edition, Institutul de Arte Grafice „Albania”, Constantza, 1926; Petru Vulcan, *Albumul Național al Dobrogei 1866-1877-1906*, Tipografia Regală, București, 1906; Lucian Predescu, *Enciclopedia României Cugetarea*. Material românesc, oameni și înfăptuiri, Anastatic Edition, Publishing House Saeculum I.O., Publishing Vestala, Bucharest, 1999; Ștefan Cucu, Corina Apostoleanu, *Literatura în Dobruja*. Dicționar biobibliografic, IInd Volume, Biblioteca Județeană Constanța, Constanța, 1999; ^{xxx} *Personalități românești ale științelor naturii și tehnicii*. Dictionary, Publishing House Științifică și Enciclopedică, București ^{xxx} *Dicționar Enciclopedic Român*, Ist Volume, Editura Politică, București, 1962; ^{xxx} *Dicționarul General al Literaturii Române*, Publishing House Univers Enciclopedic, Bucharest, 2004; ^{xxx} *Dicționar Enciclopedic Român*, volume IV, Publishing Policy, Bucharest, 1966; Șerban N. Ionescu, *Dicționarul panoramic al personalităților din România sec. XX*, Publishing Victor Frunză, Bucharest, 2006; ^{xxx} *Dicționar Enciclopedic Român*, volume III, Publishing Policy, Bucharest, 1965; ^{xxx} *Dicționar Enciclopedic Român*, II nd Volume, Publishing Policy, Bucharest, 1964.

²⁷ Constantin Cioroiu, Marian Moise, *Litoralul românesc la 1900*. Repere istorico-literare, IInd Edition, Publishing House Europolis, Constantza, 2001, p. 83.

²⁸ Constantin Cioroiu, *Ceva despre Constanța altădată*, in „Litoral”, IX, no. 829, june 7, 1979, p. 3.

Touristic achievements on the Romanian seaside in the period 1878-1941, are the evidence of the involvement of central and local authorities into the development of this area, part of Dobruja, while travel arrangements reflect the socio-economic development of the territory of Dobruja²⁹. In the monumental work, *Romania Encyclopedia* sea resorts are a part in the chapter *Tourism and Economic Propaganda*. There is about *urbanistic improvisation, quasi-Oriental atmosphere*³⁰ that existed in our maritime resorts. However, therapeutic value was very important, as shown by the increasing number of Romanian and foreign tourists. There is the belief that private and state investments will be able to ensure the progress of the resorts. Our seaside resorts had several sanatoriums and preventoria:

- Sanatorium from Bugaz;
- Marine Sanatorium with hot mud baths, belonging to Eforie of Civil Hospitals (North Eforie);
- Sanatorium for Tuberculosis in Children (CTC) in Carmen Sylva (South Eforie);
- Sanatorium for Railway Staff Support and Care;
- Red Cross Plants (South Eforie);
- Sanatorium for Tuberculosis in Children from Mangalia³¹.

There were also climate camps organized by various organizations such as the organization *Friends of the Sea*. Modern hotels and villas, built of private or state initiative reveals progress on Romanian seaside tourism. Between summer public construction we remember: facilities of OETR in Eforie, Rex Hotel in Mamaia, Teacher's House at Eforie. Mamaia begin to become famous due to modern facilities, which entitled the idea that resorts development will be possible if it do what it needs for a modern tourism based on *conditions of hygiene and comfort*³². These were, in brief, some of the tourism achievements on the Second World War eve, but they were much complex. It should also be noted that tourism achievements during 1878-1941 have known a steady and continuous development, supported by both central and local authorities.

During the time that this thesis circumscribes, Romanian seaside was visited by numerous personalities attracted by the promise and benefits of the Black Sea, but also for scientific purposes. For a better understanding, we selected only those personalities who visited the Romanian seaside, who wrote about it, who worked for the welfare of the

²⁹ George Erdeli, Aurel Gheorghilaș, *Amenajări turistice*, Academic Publishing, Bucharest, 2006, p. 160.

³⁰ xxx *Enciclopedia României*, IVth Volume, National Printing, Bucharest, 1943, p. 270.

³¹ *Ibidem*, p. 271.

³² *Ibidem*.

Black Sea resorts. These include Carol of Hohenzollern (1839-1914), regnant of Romania between 1866-1881 and then King between 1881-1914. Carol loved Constantza and Dobruja and participated at the welfare of this region situated between the Danube and the Sea. Thus, Charles was present at important events: the opening of the bridge at Cernavodă (1895), starting works for Constantza Port (1896); opening Constantza Port (1909)³³. Through these appearances, King Charles I shows affection, interest and love for Dobruja and to Seaside. We can say, therefore, that the monarch had an important role in the development of the Romanian seaside resorts by supporting infrastructure development in the area.

Town with only a few houses in 1878, Constantza knew faster growing compared to other places on the Romanian coast. Location and involvement of central and local authorities have made the town named Tomis to evolve in terms of economic, cultural, and tourism.

The Romanian seaside, especially Constantza, was over time an attraction for many personalities of the country. Some coming for urban, cultural, scientific or simply touristic purposes were fascinated by the beauty of the city. Charm of the place, splendor of the sea, or cultural mosaic inspired them to write and paint masterpieces of art, or to describe some events they assisted in.

They wrote about what they have seen in this region, sometimes with great inclination for the daily life, with memoirs talent, which helps us to reconstitute in our thesis the period between 1878-1941. Visits of important personalities as Charles I, Mihai Eminescu, Nicolae Iorga and Queen Mary show the importance of this area at the Black Sea and remained recorded in the press, and local history. We appreciate that *the personalities who came on the Seaside influenced tourism development*. Despite all the progress made in a short time, Romania was still far from adequate capitalization of its tremendous tourism potential³⁴.

Romanian Black Sea coast is the most complex territory of marine Dobruja in terms of morphology and pedology.. Climatic peculiarities unique in our country characterized by sunburn conditions very favorable for helio-marine cure, exposure to

³³Stoica Lascu, *Mărturii de epocă privind istoria Dobrogei (1878-1947)*, Ist Volume. (1878-1916), (Museum of National History and Archaeology), n.e., Constantza, 1999, p. 201. (Doc. 73), p. 209 (Doc. 79), p. 441 (Doc. 235); Valentin Ciorbea (coord.), *Dobruja 1878-2008. Orizonturi deschise de mandatul european*, Ex Ponto Publishing House, Constantza, 2008, pp. 26, 27, 29.

³⁴ Aurelian Chistol, *România în anii guvernării liberale Gheorghe Tătărescu (1934-1937)*, Cetatea de Scaun Publishing House, Târgoviște, 2007, p. 213.

south-east coast and great sandy beaches increase the prestige of our seaside. It is the most exploited tourist area in Romania.

In the spas` area the Romanian Black Sea coast has a variable width, where are intertwined and interdependent the phenomena and processes in the two main areas - maritime and continental- seen in their historical and natural development. It is not a simple shore line, with the function of firmly separating land and sea water. The seashore measures about 85 km long, between Cape Midia and Vama Veche, and the entire Romanian Black Sea shore measures 244 km. Through all their characteristics it appears as a transition region, morphological and morpho-metric values decreasing from west to east and from north to south, from about 80-100 m in contact with Dobruja mainland to 0 m at the sea or lakes level.

A main factor in the physical and geographical structure of the littoral is climatic factor. Seacoast climate presents some particular features that distinguish it from other areas of our country. It is the warmest, but at the same time the driest in Romania. According to solar radiation values, the annual amount of insolation is more than 2,200 hours and direct and diffuse solar radiation value is over 125 kcal / cm². Average number of sunless days in Constantza is 62 per year. As a result of this, and also because of the periodic movements of continental and marine air masses, the average annual temperature is 11.6 ° C in Constantza and 11.5 ° C in Mangalia, while at Basarabi is 11 ° C. The average temperature in July is 22.4 ° C at Sulina, 22.2 ° C in Constantza and 21.6 ° C in Mangalia. Mangalia is in fact the only place in the country where January temperatures are positive (above 0 ° C), and for this reason winter phenomenon takes very little. Rainfalls too are variable, the annual average being between 350 mm and 400 mm, sometimes these values are higher but not exceeding 400 mm in the most rainy years. We can say, therefore, that climate on the Romanian seaside has great thermal breezes, low thermal amplitude due to the influence of the sea, with late spring warming and fall cooling.

Regarding hydrography, there have been formed coastal belts which separate bays from the rest of the sea, forming in this way a series of lakes - Taşaul (1830 ha), Ovidiu (18 km²), Agigea (75 ha), Techirghiol (10 km²), Tatlageac (2 km²), Mangalia (2.6 km²). For the tourists the most famous lake is naturally Techirghiol - its sludge containing large quantities of organic substances from decomposing organisms in an anaerobic environment. (The origin of the lake is the same as the other river estuaries - a valley flooded by the sea water and then separated by the sea through costal belts at Eforie.)

In terms of flora and fauna, Romanian coast belongs to the so-called South-Eastern European Province, Pontic province, typical for southern steppe flora on the Black Sea coast. Rich in Pontic elements but also in many Balkan and Mediterranean species, the flora of this region is very different than the rest of the country. Thus, the most common vegetation is the one of sand and salty sea, forming a narrow irregular zone located along the Black Sea coast. It is represented by relatively few species in number, but strictly adapted to specific ecological conditions of sand. For example, between Năvodari and Mamaia, along the shoreline, there are a series of dunes not very big (about 2 m), partially fixed by vegetation, in the autumn covered by large and round bushes. In Mamaia, at a few tens of meters of the sea you could notice stable dunes where marine vegetation grows typical for sand formations.

On the Constantza beach, extremely populous and fine by walking on the sand, vegetation is poorly represented, only on the area named Trei Papuci (Three Slippers) sands of the sea and shore, less chopped, are inhabited by a typical species of marine sands. The best preserved coastal sand vegetation can be found in the Natural Reservation of the Zoological Station Agigea; here, sandy land and marine dunes are fenced and we could see several plant associations, outspread according to the fineness and mobility of the sand and to the groundwater depth. At South Eforie sands are relatively expanse, with typical vegetation on the dunes.

For the tourist arrived on the coast to relax, who wants to know as much as possible about the natural ties of this part of the country, there are several aspects of animal life - beach animals or animal waste thrown ashore after storms, marine fauna that can be seen in the fish market or directly, while they have a bath in the sea, marine lakes animals, whether into saturated treatment waters (Techirghiol) or in the brackish-sweet lakes that you can see in various tours (Tașaul, Siutghiol etc.). The beach is dominated by shells on the large grain sands in Mangalia, Costinesti Agigea, on the fine silver sand in Mamaia and Năvodari and under rocky cliffs between Constantza and Eforie. Shells, highly appreciated by tourists, are witnesses of geo-history – those wracked on the coast clearly reflect how the water depths are beside them: piles of mussels at Eforie, Agigea resort, Constantza indicate the stone seafloor and small white shells in Mamaia show a sandy seabed.

The shore may be rocky, in which case it ends suddenly in the water or is separated by the water through a narrow strip, forming bluffs (at Eforie) or it is sandy, reaching unto the sea with sandy seafloors (like the beach in Mamaia). On the beach land

animals meet aquatic animals because here appeared the phenomenon of transition from marine life to the land life. Scolopendrids, small bugs (*Repedea ciciudela contorta*) which sting and few varieties of flies or ants are found in the same space with sea fleas, stone crabs and little shells (*Mesodesma cerneum*) from the edge of breaking waves. Some animals belong to both categories - land and water, for example water snakes (*Natrix tessellata*) live and reproduce among the stones on land, especially coastal lakes, and hunt mainly gobies in the sea and lakes (not poisonous). Ants and flies are numerous, troublesome because they tickle.

Romanian littoral marine fauna is very diverse - sand crabs, sand shrimp, sand gobies, rays, one can see everywhere molluscs, some crawling on sand surface, such as snails called *horned* or *little eyes*. In Mamaia they are plugged into beach sands Japanese scallops (*Donax*) and little shells multicolored (*Angulus*). Everywhere tourists walk on a myriad of white shells, slightly larger than a grain of rice, reaching a pound per a square meter, blanching the sand, chunked discarded by tons after storms. It is a raw material for poultry feed. Briefly, this natural space specific for the seaside is the ambient of Romanian resorts, the development of which was about the content of this thesis.

Tourists came in these resorts not just for relax, but also to treat diverse troubles such as respiratory tract troubles (bronchitis, laryngitis, rhinitis), scrofula, limfatism, infantile rickets, anemia, convalescence of articular and muscular rheumatism, spondylitis, osteitis, neuralgia, gynecological diseases, gland block, bones tuberculosis, chronic dermatitis, polio sequelae in children, etc.

On the Romanian littoral you find both natural conditions and a more modern infrastructure. Actual image of the Romanian seaside is due mostly to the expansion of old resorts, since 1960, and also to the deployment of a resorts chain in North Mangalia in 1970`s. Treatment and sun bath have a very positive effect on the body, acting on the skin, muscles, blood circulation, central and peripheral nervous system. Also mud bath brings into notice the Romanian seaside worldwide because of its sapropelic sludge prescribed in many diseases.

As a result, in the second half of the twentieth century, into the Romanian seaside resorts were built several treatment centers that run constantly - Mamaia, North Eforie, Neptun and Mangalia. During the summer season there are also available for tourists South Eforie, Jupiter, Venus, and Osteoarticular TBC Sanatorium "Dr. V. Climescu ". Today, the Romanian seaside resorts are in constant modernization - despite specific shortcomings of the transition- grafted upon the good intentions of city-resorts mayors -

which hopefully will lead to an increase in the number of visitors, according to an obvious competition with the Bulgarian resorts, also located on the western shore of Pontus Euxinus.

Cuvinte cheie:

Romanian littoral, tourism, resort.

SELECTIVE BIBLIOGRAPHY

I. SOURCES

Archives

- Constantza County Department of National Archives

Constance Hall Fund (1878-1950)

Techirghiol Hall Fund (1882-1950)

Carmen Sylva Hall Fund (1928-1950)

Mangalia Hall Fund (1920-1950)

North Eforie Hall Fund (1933-1950)

Constance Prefecture Fund (1897-1950)

- Department of National Archives Bucharest

Tourist Associations Fund(1936-1957)

- Central Historical National Archives Bucharest

Royal House Fund/ Queen Mary

Royal Cultural Foundations Fund(1921-1949)

National Propaganda Ministry Fund / Propaganda (1921-1949)

Ministry of Public Works Fund / Higher Technical Council (1901-1944)

Ministry of Public Works Fund(1883-1948)

Ministry of Interior Fund/ vol. I-1936

- Ilfov County Department of National Archives

Caliacra Prefecture Fund (1913-1940)

Balchik Municipality Fund (1878-1898, 1923-1940)

Published documents

COMAN, Virgil, Cheramidoglu, Constantin, *Constanța. Mărturii documentare*, vol. I. *Regulamente ale administrației locale (1879-1949)*, Ex Ponto, Constanța, 2012.

LASCU, Stoica, *Mărturii de epocă privind istoria Dobrogei (1878-1947)*, vol. I (1878-1916) (Museum of National History and Archaeology. *Bibliotheca Tomitana* 2), n.e., Constanța, 1999.

STANCIU, Marin, Chiriac, Ana, Răducănescu, Aurelia, Stăneci, Maria, *Din tezaurul documentar dobrogean* (General Directorate of State Archives of the Socialist Republic of Romania), n.e., Bucharest, 1988.

NICOLESCU, Lenuța, *Casa Regală a României în cronicile „neoficiale” ale „Monitorului Oficial”: 1914-1924: Ferdinand I*, 2 vol., Army Publishing Center, Bucharest, 2010.

Magazines (newspapers, journals and historical publications)

„Adevărul literar și artistic” (Bucharest) – 1937*

„Adevărul de dimineață” (Bucharest) – 1904.

„Analele Dobrogei” (Constanța) – 1921, 1923, 1926, 1931, 1934, 1935, 1937.

„Boabe de grâu” (Bucharest) – 1931, 1932.

„Buletinul Oficiului Național de Turism” (Bucharest) – 1935, 1936

„Buletinul Oficial al orașului Techirghiol” (Techirghiol) – 1.IV.1937-15.IV.1939

„Buletinul Societății Regale Române de Geografie” (Bucharest) – 1911, 1912, 1915, 1930

„Coasta de Argint” (Balcic) – 1928

„Conservatorul Constanței” (Constantza) – 1911

„Constanța” (Constantza) – 1898

„Crainicul” (Balcic) – 1931

„Cuvântul liber” (Bucharest) – 1934, 1935

„Dacia” (Constantza) – 1926, 1927

„Dimineața” (Bucharest) – 1921, 1922, 1924

„Dobrogea economică” (Constantza) – 1922, 1923

„Dobrogea Jună” (Constantza) – 1930-1941

„Dobrogea Nouă” (Constantza) – 1921, 1925, 1937

„Dobrogea de Sud” (Constantza) – 1937

„Ecoul” (Constantza) – 1914, 1915

„Farul” (Constantza) – 1933

„Furnica” (Bucharest) – 1905
 „Gazeta” (Bucharest) – 1934
 „Gazeta Constanței” (Constantza) – 1934
 „Gazeta Dobrogei” (Constantza) – 1926
 „Gânduri de la mare” (Constantza) – 1937, 1938, 1939, 1940
 „Marea Neagră” (Constantza) – 1923-1940
 „Marea Noastră” (Bucharest) – 1937
 „Marea Noastră” (Constantza) – 1928, 1931, 1940, 1941
 „Minerva” (Bucharest) – 1914
 „Monitorul oficial al comunei urbane Constanța” (Constantza) – 1899
 „Monitorul Oficial”. I st Part – 1935, 1936.
 „Nistrul” (Cetatea Albă) – 1936, 1937
 „Poporul” (Balcic) – 1929, 1930, 1931
 „Pontice” (Constantza) – 1940
 „Răsăritul” (Constantza) – 1939
 „Revista Băilor” (Constantza) – 1929-1932
 „România” (Bucharest) – 1936-1940
 „România de la Mare” (Constantza) – 1936, 1937
 „România literară” (Bucharest) – 1939
 „România maritimă și fluvială” (Bucharest) – 1931
 „Tomis” (Constantza) – 1935
 „Universul” (Bucharest) – 1903, 1914
 „Valea fără iarnă și Coasta de Argint” (Bucharest) – 1933
 „Viața Românească” (Jassy) – 1908
 „Voința Dobrogei” (Constanța) – 1934, 1936
 „Ziarul științelor și al călătoriilor” (Bucharest) – 1927-1934

* we indicated the years that we studied

Memoirs

xxx *Amintiri despre Iorga*, vol. I, Publishing House Junimea, Jassy, 1980,
 CUȚESCU-STORCK, Cecilia, *O viață dăruită artei*, Publishing House Meridiane,
 Bucharest, 1966.

- DELA VRANCEA, Cella, *Dintr-un secol de viață*, Publishing House Eminescu, Bucharest, 1987.
- DELA VRANCEA, Cella, *Mozaic în timp. Impresii, călătorii, portrete, amintiri*, Publishing House Eminescu, Bucharest, 1973.
- ELIADE, Mircea, *Memorii*, Publishing House Humanitas, Bucharest, 1991.
- IONESCU-DOBROGEANU, *Cum l-am cunoscut pe Eminescu*, in „Omagiu lui Eminescu”, issue by Valerian Petrescu, Typography of the Journal „Universul”, Bucharest, 1934.
- MARIA, Queen of Romania, *Povestea vieții mele*, vol. II, Publishing House Eminescu, Bucharest, 1991.
- MĂCIUCĂ, Balcica, *Balcic*, Publishing House Universalia, Bucharest, 2001.
- ȘTEFĂNESCU, Mircea, *Un dramaturg își amintește*, Publishing House Eminescu, Bucharest, 1980.
- VULCAN, Petru, *Icoane din viață*, Typography „Aurora”, Constantza, 1903.

II. ENCYCLOPEDIAS, DICTIONARIES, CHRONOLOGIES CORPUSES

- CĂLINESCU, G., *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, Royal Foundation for Literature and Art, Bucharest, 1941.
- BERLESCU, Elena, *Mică enciclopedie de balneoclimatologie a României*, Publishing House All, Bucharest, 1996.
- BRAIS, Aura, *Dicționar de literatură română și universală*, Publishing House Coresi, Bucharest, 2004.
- DĂNESCU, Grigore Gr., *Dicționarul geografic, stilistic, economic și istoric a județului Constanța*, Typography and Letters Fonderia Thoma Basilescu, București, 1897.
- xxx *Dicționar de personalități dobrogene*, vol. II, Ex Ponto, Constantza, 2005.
- xxx *Dicționar Enciclopedic Ilustrat*, Publishing House Cartier, Kishinev, 2004.
- xxx *Dicționar Enciclopedic Român*, vol. I, II, III, IV, Publishing House Politică, Bucharest, 1962-1966.
- xxx *Dicționarul General al Literaturii Române*, Publishing House Univers Enciclopedic, Bucharest, 2004.
- xxx *Dicționarul literaturii române de la origini până la 1900*, Ediția a II-a, Publishing House of Roumanian Academy, Publishing House Guvanis, 2002.
- xxx *Enciclopedia României*, vol. I, II, III, IV, National Printing, Bucharest, 1938-1943.
- HAMANGIU, C., *Codul general al României. Legi și regulamente*, vol. XXIV, 1936.

- xxx *Istoria României în date*, Romanian Encyclopedic Publishing House, Bucharest, 1971.
- IONESCU, Șerban N., *Dicționarul panoramic al personalităților din România sec. XX*, Publishing House Victor Frunză, Bucharest, 2006.
- LIPOVAN, Viorel Ovidiu, NICOLAE, Gabriel-Octavian, *Constanța Remember 1895-1945*, Publishing House Ovidius University Press, Constantza, 2010.
- xxx *Personalități românești ale științelor naturii și tehnicii*. Dicționar, Publishing House Științifică și Enciclopedică, Bucharest, 1982.
- POPESCU Țintești, D. Ch., *Călăuza tuturor drumurilor din România (Muntenia, Moldova și Dobrogea)*. With a map of Romania and an alphabetical index of the villages, Establishment of Graphic Arts Albert Beier, Bucharest, 1912.
- PREDESCU, Lucian, *Enciclopedia României Cugetarea*. Romanian Material, people and achievements, Anastatic edition, Publishing House Saeculum I.O., Publishing House Vestala, Bucharest, 1999.
- STOTZ, A., *Harta stațiunilor balneare și climaterice*. With the most important details in annexed legend, Publishing House „Cartea Românească”, Bucharest, 1922.
- VULCAN, Petru, *Albumul Național al Dobrogei 1866-1877-1906*, Royal Typography, Bucharest, 1906.

III. GENERAL WORKS

- BRĂTESCU, C., *Dobrogea*, Publishing House Cartea Românească, Bucharest, n.y.
- CHISTOL, Aurelian, *România în anii guvernării liberale Gheorghe Tătărescu (1934-1937)*, Publishing House Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2007.
- CIACHIR, Nicolae, BERCAN, Gheorghe, *Diplomația europeană în epoca modernă*, Publishing House Științifică și Enciclopedică, Bucharest, 1984.
- CIORBEA, Valentin, *Evoluția Dobrogei între 1918-1944. Contribuții la cunoașterea problemelor geopolitice, economice, demografice, sociale și ale vieții politice și militare*, Publishing House Ex Ponto, Constantza, 2005.
- CIORBEA, Valentin, *Portul Constanța 1896-1996*, Publishing House of Andrei Șaguna Foundation, Constantza, 1996.
- COMAN, Virgil, APOSTOLEANU, Corina, *Prefecții Județului Constanța (1878-1949 și 1990-până în prezent)*. Mărturii fotodocumentare, Ex Ponto, Constantza, 2011.
- xxx *Constanța. Monografie*, Publishing House Sport-Turism, Bucharest, 1980.

- xxx *Dobrogea. Cincizeci de ani de viață românească 1878-1928*, Cultura Națională, Bucharest, 1928.
- DOBROGIANU, Ionescu M., *Tomi-Constanța*. Monografie, Typography „Lucrătorii Asociați”, Constantza, 1931.
- IONESCU, M.D., *Dobrogea în pragul veacului al XX-lea. Geografia matematică, fizică, politică, economică și militară*, Graphic Workshops I.V. Socecu, Bucharest, 1904. Anastatic reprint Prof. dr. Valentin Ciorbea, in *Opera omnia* collection coordinated by Prof. dr. Gheorghe Buzatu, Publishing House „Tipo Moldova”, Jassy, 2010.
- IONESCU, M.D., *Dobrogea în pragul veacului al XX-lea*, Graphic Workshops I.V. Socecu, Bucharest, 1904.
- IONESCU, M.D., *Cercetări asupra orașului Constanța*. Geografie și istorie, Typographie and Letters Fonderia Thoma Vasilescu, Bucharest, 1897.
- IORGA, Nicolae, *Drumuri și orașe din România*, Publishing House Minerva, Bucharest, 1904.
- IORGA, Nicolae, *Războiul nostru în note zilnice (1916-1917)*, vol. II, Publishing House „Ramuri” S.A., Craiova, n.y.
- IORGA, N., *România cum era pînă la 1918*, vol. II. *Moldova și Dobrogea*, Publishing House Minerva, Bucharest, 1972.
- LASCU, Stoica, *1913 – acțiune energică a României în sprijinirea asigurării păcii europene și a graniței sale meridionale*, in „România de la Mare”, III, no. 3-4, 1994, pp. 1-4.
- LASCU, Stoica, *Dobrogea de Sud în contextul istoriei poporului și Statului Român (1913-1940)*, in „România de la Mare”, III, no. 3-4, 1994, pp. 6-11.
- LASCU, Stoica, VITANOS, Constantin, *Dimensiuni naționale în activitatea publică și științifică a dobrogenilor Ion Bănescu și Constantin Brătescu*, in Lascu, Stoica, Vitanos, Constantin (coord.), *Valori ale civilizației românești în Dobrogea*, (Pedagogic College „Constantin Brătescu”. Asociația Cultural-Istorică Dobrogeană „România de la Mare”), n.e., Constantza, 1993, pp. 115-140.
- OPREA, Ion M., *Nicolae Titulescu*, Publishing House Științifică, Bucharest, 1966.
- PAVLOWITCH, Stevan K., *Istoria Balcanilor 1804-1945*, Polirom (Seria *Historia*), Bucharest, 2002.
- PĂULEANU, Doina, *Constanța. Aventura unui proiect european*, Ex Ponto, Constantza, 2003.
- RĂDULESCU, Adrian, Bitoleanu, Ion, *Istoria Dobrogei*, Ex Ponto, Constantza, 1998.

- SEIȘANU, Romulus, *Dobrogea, Gurile Dunării și Insula Șerpilor*. Schiță monografică, Studii și documente, Typography of the Journal „Universul”, Bucharest, 1928.
- SIMIONESCU, I., *Orașe din România*. Cu 80 figuri, II-nd Edition, Publishing House „Cartea Românească”, Bucharest, 1929.
- SIMIONESCU, I., *Orașe din România*. Cu 62 figuri, Publishing House „Cartea Românească”, Bucharest, 1925.
- SCURTU, Ioan (coord.), *Istoria Românilor*. România reîntregită (1918-1940), vol. VIII, Publishing House Enciclopedică, Bucharest, 2003.

IV. SPECIAL WORKS

- xxx *Albumul Lunei Bucharestlor. 9 mai-9 iunie 1936*, official publication of a Bucharest Hall, Bucharest, 1936.
- xxx *Anuarul Presei Române și al Lumei Politice 1926-1927*, Edition VII, Institute of Graphic Arts „Albania”, Constantza, 1926.
- Arhiducesa Ileana, Gh. D. Mugur, *Constanța*, in the collection „Lumea Turistică”, n.y., n.e.
- ADAM, Ioan, *Constanța pitorească cu împrejurimile ei. Călăuză descriptivă, cu ilustrații*, Publishing House Minerva, Bucharest, 1908.
- A.M., *Cronica plastică*, în „Marea Noastră”, VI, no. 1, ianuarie 1937, p. 10.
- ANDRONIC, Gheorghe, Neațu, Marin, Rădulescu, Adrian, Lascu, Stoica, *Litoralul românesc al Mării Negre*, Publishing House Sport-Turism, Bucharest, 1989.
- AUNEANU, George I., *Amintiri asupra trecutului Küstendge-Constanța, 19-23 noembrie 1878*, Topography Speranța, Constantza, 1937.
- BACALBAȘA, Laurenția I., *Ce este și ce-ar trebui să fie „Coasta de Argint”*, in „Analele Dobrogei”, IX, vol. II, 1928, pp. 45-56.
- BERLESCU, Elena, *Stațiunile balneare de-a lungul timpului și azi*, Publishing House Medicală, Bucharest, 1971.
- BOGDAN, Dimitrie, Ghinea, Aurel, *Călăuza Drumețului*, Printing Cultural Foundation Principele Carol, Bucharest, f. a.
- BONCU, C.M., Boncu, Natalia, *Constanța contribuții la istoricul orașului*, Publishing House Litera, Bucharest, 1979.

- BORDA, Valentin, *Călători și exploratori români*, Publishing House Sport-Turism, Bucharest, 1985.
- BRĂTESCU, C., *Contribuțiuni la cunoașterea „Coastei de Argint” și a „Văii fără iarnă”*, in *Ibidem*, XVIII, 1937, pp. 22-37.
- BRĂTESCU, C., *Coasta de Răsărit a Constanței*, in „Analele Dobrogei”, VII, 1926, pp. 65-72.
- BUCUȚĂ, I., *Balcicul*, in „Ziarul științelor și al călătoriilor”, XXXVIII, no. 27, July, 3, 1934, pp. 428-429.
- BUCUȚA, Emanoil, *Balcic*, Publishing House Cronicar, Bucharest, 2003.
- BUCUȚĂ, Emanoil, *O avuție națională: Turismul și organizarea lui*, în *Pietre de vad*, Publishing House Casei Școalelor, Bucharest, 1937, pp. 67-75.
- BUDEANU, C., Petrescu, Alexandrina, *Realizări tehnice și economice în Cadrilaterul dobrogean*, in „Analele Dobrogei”, XIX, vol. III, 1938, pp. 38-51.
- BURADA, Teodor T., *Puncte extreme ale spațiului românesc*, Critical edition I. Opreșan, Publishing House Vestala, Bucharest, 2003.
- CERNAT, N., *Tratamentul marin*, Typography Dimitrie Nicolaescu, Constantza, 1909.
- CHERNBACH, N. G., *Lacul Techir-Ghiol sau Tuzla-Ghiol și Sanatoriul Maritim pentru Scrofuloși*, Typography G. A. Lăzăreanu, București, 1896.
- CIOROIU, Constantin, Moise, Marian, *Litoralul românesc la 1900*. Repere istorico-literare, IInd Edition, Publishing House Europolis, Constantza, 2001.
- CODARCEA, Al., *Gheorghe Munteanu-Murgoci*, Publishing House Științifică, Bucharest, 1957.
- COJOC, Mariana, *Consolidarea malurilor Mării Negre în orașul Constanța la sfârșitul secolului XIX*, in „Anuarul Muzeului Marinei Române”, 2000, 3, no. 1, pp. 167-172.
- xxx *Coasta de Argint a României*. Descriptions, views, notes and memories concerning the importance of this coast and its improvement, Typography „Caragiale”, Bucharest, 1930.
- COMĂNIȚĂ, Maria Cica, *Poveștile Mamaiei. Centenarul stațiunii Mamaia. 1905-2005*, Publishing House Telegraf Advertising, Constanța, 2005.
- CORNESCU, Radu, *Cazinoul din Constanța*. Scurtă istorie în imagini, Publishing House Boldăș, Constantza, 2011.
- CRUCERU, Florica, *Artiști dobrogeni*, Publishing House Muntenia, Constantza, 2005.

- CUCU, Ștefan, Apostoleanu, Corina, *Literatura în Dobrogea*. Biobliografic Dictionary, vol. II, Constanta County Library, Constantza, 1999.
- xxx *Cultură și poezie în Dobrogea* (mss), Biblioteca Județeană „I.N.Roman” Constanța, pp. 79-84.
- DELAVRANCEA, Barbu, *Șapte zile la Constanța. Note constanțiene. Memoriu „Pro Nasone”*, in *Opere*, vol. VI, Publishing House Minerva, Bucharest, 1970, pp. 113-134.
- DIMITRIU, Sergiu, *Raporturile turistice între Cehoslovacia, Iugoslavia și România*, in xxx *Albumul Lunei Bucharestlor. 9 mai-9 iunie 1936*. Official publication of the Municipality of Bucharest, Bucharest, 1936, p. 144.
- DUMITRAȘCU, Gheorghe, Lavinia-Dacia Gheorghe, *Trei documente privind situația Dobrogei la 1878*, in Valentin Ciorbea (coord.), *Dobrogea 1878-2008*. Orizonturi deschise de mandatul european, Ex Ponto, Constantza, 2008, pp. 243-244.
- DUMITRAȘCU, Gheorghe, *Orașul Constanța (1878-1882)*, in „Litoral”, XIII, no. 1276, 15 july 1983, pp. 1, 3.
- DUMITRAȘCU, Gheorghe, *Oameni, locuri, întâmplări din Dobrogea*. „In vista del Ponto Eusino zi agosto 1898”, in „Litoral”, XI, no. 1121, 16 september 1981, pp. 1, 3.
- DUMITRAȘCU, Gheorghe, Mariana Bălăbănescu, *Implicațiile economice și politice ale construirii podului peste Dunăre Fetești-Cernavodă (1878-1895)*, in „Comunicări de istorie a Dobrogei” (Museum of National History and Archaeology Constantza), n. e., Constantza, 1980, pp. 112-133.
- DUNĂREANU, Ionescu I., Mihai CRISTESCU, *Eforie Nord, Eforie Sud, Techirghiol*, Publishing House for Turism, Bucharest, 1974.
- ERDELI, George, GHEORGHILAȘ, Aurel, *Amenajări turistice*, Publishing House Universitară, Bucharest, 2006.
- GALACTION, Gala, *La Mangalia*, în *Opere alese*, vol. I, Publishing House de Stat pentru Literatură și Artă, Bucharest, 1959, pp. 312-378.
- GEORGESCU, Valeriu, LASCU, Stoica, *Callatis-Mangalia 2500*. Micromonografie, n.e., Mangalia, 1995.
- GORUNEANU, Octavian, *O știință nouă: Urbanismul și Constanța din punct de vedere urbanistic*. Conference held on 28 February 1930 at "Mircea cel Bătrân " Highschool, Institute of Graphic Arts of the Newspaper „Dobrogea Jună”, Constantza, 1930.
- HUHULESCU, S.C., *Constanța: eri, astăzi, mâine*. Typography Lucrătorii Asociați, Constantza, 1934.

- ILIE, Mircea, *Figuri de geologi români*, Publishing House Științifică, Bucharest, 1957.
- IONESCU, Th., Duployen, I.N., *Constanța și Techirghiolul*. Ghid ilustrat pentru vizitatori 1924, Graphic Institute „Albania”, Constantza, 1924.
- IORGA, N., *Poporul românesc și Marea. Conferință ținută la Liga Navală Română*, Publishing House „Datina românească”, Vălenii de Munte, 1938.
- IORGA, N., *Drepturi naționale și politice ale Românilor în Dobrogea*, n.e., n.y.
- IVAN, Sabin, *Talasoterapie la Mamaia*, Ex Ponto, Constantza, 2002.
- LASCU, Stoica, *Repere interbelice ale Constanței și Litoralului românesc*, in *Studii istorice dobrogene*. Coordinator: Prof. dr. Valentin Ciorbea (University "Ovidius". Faculty of History. Center for Research in Black Sea Area History and Civilization XIX-XX), Publishing House „Ovidius” University Press, Constantza, 2003, pp. 343-364.
- LASCU, Stoica, *Înfăptuiri românești în Cadrilater*, in „Dosarele Istoriei”, 2002, 7, no. 1, pp.44-48.
- LASCU, Stoica, *Litoralul românesc. Coordonate istorico-geografice. The Romanian Seacoast. Historical and Geographical Backgrounds*, în *Ghidul Litoralului*, n.e. /Getic/, f.l. /Constantza/, n.y. /1996/, pp. 9-91.
- LĂPUȘAN, Aurelia, Lăpușan, Ștefan, *Mangalia în paginile vremii*, Publishing House Dobrogea, Constantza, 2007.
- LĂPUȘAN, Aurelia, Lăpușan, Ștefan, *Techirghiol pentru Europa. 1899-1999*, Publishing House Alma, Galați, 1999.
- LĂPUȘAN, Aurelia, Lăpușan, Ștefan, *Constanța. Memoria orașului*, vol. I 1878-1940, Ediția a II-a, Publishing House Muntenia, Constantza, 1997.
- LUPAȘCU-STEJAR, Alexandru, *Paradisul românesc sau România Mare pitorească*, Publishing House „Independența”, Bucharest, 1929.
- MACOVEI, Gh., *O viață de muncă (Prof. I. Simionescu)*, „Cartea Românească”, Bucharest, 1941.
- MARINESCU, Vasile A., *O nouă lege economică, Legea Turismului*, în „Buletinul Oficiului Național de Turism”, I, no. 5, february 1936, pp. 8-9.
- MĂCIUCĂ, Balcica, *Balcic*, Publishing House Universalia, Bucharest, 2001.
- MĂLDĂRESCU, Mihail, *Din istoricul orașului Constanța*, Typography of the journal „D.J.”, Constantza, 1935.
- MICHAËL, V., *Stațiunea Balneară Tekir-Ghiol*. in „Buletinul Sanitar”, no. 22, Institute of Graphic Arts Carol Göbl, Bucharest, 1907.

- MIHAIL-URSU, Nicolina, *Activitatea lui Ion Bănescu în contextul modernizării Constanței*, in *Comunicări de istorie a Dobrogei*, vol. I, 1980, pp. 151-158.
- MIHĂILESCU, Vintilă, *Litoralul românesc de la tramcarul lui Toma Blându la autobuzul modern*, in Idem, *Lecturi geografice*, Publishing House Albatros, Bucharest, 1974, pp. 33-40.
- MISSBACH, Felix, *Climatologia Tekirghiolului*, Typography „Cultura”, Bucharest, 1915.
- MOȘESCU-MĂCIUCĂ, Balcica, *Lucian Grigorescu*, Publishing House Meridiane, Bucharest, 1965.
- MOȘNEAGU, Marian, *Ziua Marinei la români*, Publishing House of the National Company Maritime Ports Administration of Constantza SA, Constantza, 2002.
- MRAZEC, L., STURDZA, Marius, *Regiunea balneară a lacului „Tekirghiol”*, Scrisul Românesc, Craiova, 1932.
- MUNTEANU-MURGOCI, G., *Mineralele din Dobrogea*, Typography „Speranța”, Bucharest, 1901.
- MUNTEANU-MURGOCI, G., *Dare de seamă asupra cercetărilor geologice din vara 1897*, Typography and Letters Fonderia Thoma Basilescu, Bucharest, 1898.
- OPREA, Petre, *Lucian Grigorescu 1894-1965*, Art Museum of the Socialist Republic of Romania, Bucharest, 1967.
- PĂULEANU, Doina, *Cazinoul din Constanța. Boemă, loisir și patrimoniu european la Marea Neagră*, Publishing House Ex Ponto, 2011.
- PĂULEANU, Doina, *Pictori români la Balcic*, Publishing House Monitorul oficial, Bucharest, 2008.
- PĂULEANU, Doina, *Constanța. Spectacolul modernității târzii 1878-1928*, vol. I, Publishing House Arcade, Bucharest, 2006.
- PĂULEANU, Doina, *Balcicul în pictura românească*, Publishing House ARC 2000, Bucharest, 2003.
- PĂULEANU, Doina, *Constanța. Aventura unui proiect european*, Publishing House Ex Ponto, Constantza, 2003.
- PÂRVAN, Vasile, *Cetatea Tropaeum. Considerații Istorice*, Tip. „Gutenberg” J. Göbl , Bucharest, 1912.
- xxx *Proiectul de lege O.N.T. în discuția Adunării Deputaților*, in „Buletinul Oficiului Național de Turism”, I, no. 4, january 1936, p. 10, 11.
- xxx *Prospect al Stațiunii balneare și climaterice Movilă-Techirghiol*. Singura pe malul Mării Negre și Lacul Tekirghiol Jud. Constanța, Graphic Workshops Socec & Co., Bucharest, 1924.

- ROMAN, Ioan N., *Dobrogea și drepturile politice ale locuitorilor ei*, Typography „Ovidiu”, Constantza, 1905.
- RĂDULESCU, Adrian, Lascu, Stoica, Hașotti, Puiu, *Constanța*. Ghid de oraș, Publishing House Sport-Turism, Bucharest, 1985.
- SADOVEANU, Ion Marin, *Constanța. Pe urme de pietre și amintiri de oameni*, in „Boabe de grâu”, II, no. 2, 1931, pp. 86-97.
- SADOVEANU, N., *Dare de seamă asupra sanatoriului maritim și a stabilimentului balnear de la Tekir-Ghiol (Dobrogea) în stagiunea 1899*, Typography G.A. Lazareanu, București, 1900.
- SADOVEANU, N.M., *Efectele curative ale climei și băilor de mare*, Typography „Aurora”, Constantza, 1906.
- SANIELEVICI, H., *Icoane fugare. Documente omenesti*, Socec & Co., Bucharest, 1921.
- SMĂRÂNDESCU, Vasile, *Litoralul – un veac de istorie turistică*, în „Magazin istoric”, XXII, no. 5, mai 1988, pp. 52-54.
- ȘERBAN, Constantin, ȘERBAN, Victoria, *Începuturi de modernizare în orașul Constanța (1878-1900)*, în *Comunicări de istorie a Dobrogei*, vol. II, n.e., Constanța, 1983, pp. 57-69.
- ȘERBĂNESCU, Mihail, *Litoralul românesc. Pontul Euxin*, Publishing House Romart Design, Constantza, 1998.
- ȘOIMARU, Tudor, *Constanța. Cu 40 de figuri în text*, Foundation for Literature and Art „Regele Carol II”, Bucharest, 1936.
- TEBEICA, Valeriu, *Știința Turismului*, in „Buletinul Oficiului Național de Turism”, I, no. march,6, 1936, pp. 7-8.
- TOMI, Raluca, *Italians in Dobrudja in the nineteenth and twentieth centuries*, in Iolanda Țighiliu, Marian Cojoc (coord.), *Dobrudja: a cross cultural pool. A multi-ethnic space*, Publishing House Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2007, pp. 95-134.
- TUDOR, Constantin, *Administrația românească în Cadrilater (1913-1940)*, Publishing House Agora, Călărași, 2005.
- ȚEPOSU, Emil, Pușcariu, Valeriu, *România balneară și turistică*, „Cartea Românească”, Bucharest, 1932.
- ȚEPOSU, Emil, Câmpeanu, Liviu, *Apele minerale și stațiunile balneo-climaterice din Ardeal*. Cu stațiunile principale din Vechiul Regat, Basarabia și Bucovina, IInd Edition, Publishing House „Viața românească”, Bucharest, 1921.
- ȚIGOIU, Marius, *Desvoltarea orașului Constanța*, in „Buletinul Societății Regale Române de Geografie”, tom XLIX, 1930, pp. 196-237.

- ȚUCULESCU, Ion, *Biodinamica lacului Techirghiol. Biocenozele și geneza nămolului*, Publishing House Academiei R.S.R, Bucharest, 1965.
- ULIERU, George, *Lacul Tekirghiol și marea, cu efectele lor tămăduitoare*, Publishing House Gheorghe Vlădescu, Câmpulung Muscel, 1931.
- ULIERU, George, *Lacul Techirghiol*, în „Analele Dobrogei”, II, no. 2, april-june 1921, pp. 192-204.
- ULMEANU, Nicolae, *Băile Techirghiol-sat*, în „Analele Dobrogei”, fasc. I-XII, 1931.
- URSU, Nicolina, *Mărturii documentare privind începuturile dezvoltării stațiunilor balneare românești la Marea Neagră*, în „Revista muzeelor și monumentelor. Muzee”, XI, no. 10, 1984, pp. 62-70.
- VICOL, MICHAILESCU, *Romania balnéaire et climatique*, „Cartea Romaneasca”, Bucarest, 1926.
- VLAHUȚĂ, Alexandru, *România Pitorească*, Publishing House Blassco, Bucharest, 2006.
- VULCAN, Petru, Măldărescu, Mihai, *Istoricul orașului Constanța*, Typography „Aurora”, Constantza, 1911.
- VULCAN, Petru, *Ion Bănescu fost primar al orașului Constanța*, Typography „Aurora”, Constantza, 1910.
- VÂRNAV, Scarlat C., *Situațiunea Generală a Județului Constanța la începutul anului 1903*, Typography „Aurora”, Constantza, 1904.
- ZBUCHEA, Gheorghe, *Cadrilater 1940*, în „Studii și articole de istorie”, LXV, 2000, pp. 151-155.